

2907
02.07.2019

14178

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt SELGİLİ* tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Muazzez ORHAN

Van Milletvekili

Birleşmiş Milletler tarafından 20 Kasım 1989 tarihinde kabul edilen Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, Türkiye tarafından da 14 Ekim 1990'da imzalandı ve 27 Ocak 1995'te Resmi Gazete'de yayımlandıktan sonra yürürlüğe girmişti. Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin imzacıları 18 yaşından küçük her bireyi şiddet ve istismardan koruyacak yasal ve toplumsal önlemleri almakla yükümlüdür. Ancak TÜİK verilerine göre 2018 yılında 18 yaş altı evliliklerin oranı kadınlarda çok yüksek görünmektedir. En son 2016 yılı verileri açıklanan TÜİK Aile Yapısı Araştırması sonuçlarına göre erken yaşta evlendirilen çocuklarda "sadece imam nikahı" ile evlendirilen 15-19 yaş arası kadınların oranı yüzde 17,7 iken bu oran 20-24 yaş arası kadınlarda 4,8'e düşmektedir. Türkiye geneli ortalamanın yüzde 1,1 olması "sadece imam nikahı" uygulamasının çocuk evlendirmelerinde ve kadınlarda daha yaygın olduğunu göstermektedir. 2017 yılında yapılan yasa değişikliği sonrasında nikah kıyma yetkisinin genişletilmesi bu durumu değiştirmemiş ve çocuk yaşta evlendirme sorunu yaygın bir şekilde devam etmektedir. 2018 yılı TÜİK Boşanma istatistiklerine göre 19 yaş altı boşanmalarında kadın oranı yüzde 93, 20-24 yaş aralığında ise yüzde 77'dir. Bu oranların yüksekliği, kız çocuklarının aile, evlilik ve doğum gibi sosyal-psikolojik ve fiziksel zorlukları olan durumlara hazır olmadan veya herhangi bir rehberlik hizmeti sunulmadan yöneldiğini veya daha küçük yaşlarda olanların yönlendirildiğini göstermektedir. Bu durum cinsel istismar, taciz ve tecavüz gibi kadına yönelik şiddet türlerinin yaygınlaşmasına neden olmaktadır. Görece daha korunaksız olan çocukların veya erken yaşta evlendirilmiş kadınların; cinsiyetçi, eril ve ataerkil kültüre karşı korunması çağdaş bir sosyal devletin ve medeni bir toplumun gereğidir.

Bu Bağlamda,

1. 15-24 Yaş aralığındaki kadınlarda “sadece imam nikâhı uygulamasının daha yüksek olmasının nedenleri” üzerine bakanlığınızın bir araştırması mevcut mudur?
2. 2017 yılından sonra nikâh kıyma yetkisinin yaygınlaştırılması ile kayıtdışı imam nikâhı uygulamasının azaldığı gözlemlenmiş midir? Kayıtdışı imam nikâhı kıldığı tespit edilen kişi sayısı kaçtır? Bu konuda bakanlığınızın denetimleri hangi yöntemlerle yapılmaktadır?
3. Türkiye’de çocuk istismarı, çocukların yaşadığı hak ihlalleri, şiddet ve kasten ölümlere ilişkin sağlıklı istatistiki verilerine yönelik çalışmanız var mıdır? Varsa istatistikler kamuoyu ile neden paylaşılmamaktadır?
4. Erken yaşta evlendirilen çocukların sonraki yıllarda boşanma oranlarının yüksek olmasının nedenleri üzerine Bakanlığınızın bir çalışması mevcut mudur?
5. 19 yaş altında olup boşanan kadınlara yönelik Bakanlığınızın sosyal-psikolojik, hukuki ve ekonomik destek hizmetleri bulunmakta mıdır?
6. Erken yaşta evlendirilip sonraki yıllarda boşanan kadınların nafaka haklarının korunması amacıyla ilave koruma tedbirleriniz nelerdir?
7. 16-19 yaş arası evli kadınların sosyal durumları ve statüleri üzerine bir araştırmanız mevcut mudur? Aile içi şiddet, yoksulluk, çalışma ve gelir durumu boyutuyla erken evlilikler içerisinde olan kadınlar ile diğer yaş grupları arasında bir ayrışma mevcut mudur?
8. Erken yaşta evlendirmelerin illere göre dağılımı nedir?
9. 2019 itibariyle 20 yaş altında olup anne olan kadın sayısı kaçtır? Bu kadınlar içerisinde birden fazla doğum yapanların oranı nedir?
10. 2002-2019 yılları arasında 20 yaş altında olup doğum yapması nedeniyle yaşamını yitiren anne sayısı kaçtır?